

Валюх Аліна Володимирівна,

студентка, група Ф-61/1

Сумський державний університет

Зайцев Олександр Васильович,

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і підприємництва

Сумський державний університет

Аналіз та напрями покращення фінансового стану підприємств України

Постановка проблеми. За сучасних економічних умов діяльність кожного підприємства є предметом уваги для багатьох учасників ринкових відносин, особливо для тих, хто зацікавлений у результаті його функціонування. Підприємства несуть повну відповідальність за результати своєї діяльності перед співвласниками, працівниками, акціонерами, кредиторами. Важливу роль для забезпечення ефективного господарювання на підприємствах відіграє аналіз фінансового стану підприємств, який є підґрунтям формування фінансових, економічних та інших даних, і які в свою чергу впливають на процес прийняття фінансових та інвестиційних рішень. На даному етапі розвитку економіки нашої країни питання аналізу фінансового стану підприємства є дуже актуальним, тому що майже від цього залежить вся діяльність підприємства. Щоб підприємство було фінансово стійким і приносило прибутки, а не збитки. Персоналу з управління потрібно вміти аналізувати і оцінювати насамперед фінансовий стан свого підприємства, а вже потім фінансові стани конкурентів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дана тема щодо фінансового стану підприємства, шляхів підвищення результатів фінансового стану, а також основних напрямів щодо покращення фінансового стану досліджувалася в працях багатьох науковців, зокрема таких як: Бурковська А.

В., Івченко Л. В., Федорченко О. Є., Квасова О. П., Аверіна М. Ю., Шмалюк Л. І., Ковалевська А. В., Акопян А. А. та інші.

Сучасний стан економіки нашої країни призводить до того, що суб'єктам господарювання потрібно шукати напрями для підвищення ефективності своєї діяльності, знаходження нових ідей для подолання своїх недоліків та ринкових викликів. На нашу думку, проблема покращення фінансового стану підприємства і пошуку напрямків удосконалення фінансового стану підприємства є актуальною, і на даний момент їй приділяється недостатньо уваги.

Мета і завдання статті. Метою статті є проведення аналізу фінансового стану на одному з підприємств України, пошуку основних напрямів щодо покращення фінансового стану підприємства і підвищення показників фінансового стану підприємства.

Завдання статті. Відповідно до поставленої мети сформовано такі завдання:

- проведення аналізу фінансового стану підприємства;
- зробити відповідні висновки по показниках фінансового стану підприємства;
- зробити остаточні висновки щодо показників фінансового стану підприємства;
- надати рекомендації щодо пошуку основних напрямів щодо покращення фінансового стану підприємства.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження для даної статті є результати фінансової діяльності підприємства ПАТ «Харківський плитковий завод».

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи публікації, в яких було підняте питання фінансового стану підприємств, можна зробити висновки, що фінансовий стан підприємства — комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і

характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів. Фінансовий стан характеризує забезпеченість власними оборотними коштами, оптимальне співвідношення запасів товарно-матеріальних цінностей з потребами виробництва, своєчасне проведення розрахункових операцій, платоспроможність [3].

По-перше одним з найбільш розповсюджених шляхів удосконалення фінансового стану підприємств є своєчасне подання менеджерам підприємств достовірно точних даних про реальний стан підприємства. Ці дані в повному масштабі показують які проблеми існують на даному підприємстві. По-друге для прийняття ефективних управлінських рішень менеджери підприємства після аналізу отриманих даних повинні зробити порівняльний аналіз таких же показників інших подібних підприємств, конкурентів даного підприємства. Порівнюючи підприємства з'являється більш точна картина про конкурентноздатність підприємства поміж інших підприємств, а в умовах ринкової економіки дуже важливо, щоб підприємство було конкурентноспроможним.

Основними завданнями аналізу фінансового стану підприємств можна назвати такі:

- проведення дослідження фінансової стійкості підприємства;
- проведення дослідження щодо ефективності використання майна(капіталу) підприємства;
- дослідження щодо забезпечення підприємства власними оборотними коштами;
- дослідження рентабельності підприємства;
- визначення щодо ефективного використання фінансових ресурсів підприємства;
- проведення об'єктивної оцінки динаміки та стану ліквідності, фінансової стійкості та платоспроможності підприємства;

— загальна оцінка становища підприємства на фінансовому ринку та кількісна оцінка його конкурентноспроможності [2].

Аналіз фінансового стану підприємства оцінюється не через один показник, а лише за допомогою системи показників, які з усіх сторін оцінюють стан підприємства. Умовно цю систему показників можна поділити на 5 видів:

- показники майнового стану підприємства;
- показники ліквідності і платоспроможності підприємства;
- показники фінансової стійкості підприємства;
- показники ділової активності підприємства;
- показники рентабельності підприємства.

Кожен з цих видів дає інформацію про підприємство і про стан підприємства в певний період. Показники майнового стану дають відомості про тенденції зміни структури фінансових ресурсів підприємства за певний період. Показники ліквідності і платоспроможності підприємства дають можливість зрозуміти як швидко підприємство може розраховуватися за допомогою наявного на балансі майна (активів) зі своїми зобов'язаннями (пасивами), а також можливість підприємства своєчасно задовольняти платіжні вимоги постачальників, повертати кредити і позики, видавати заробітну плату, вносити платежі до бюджету. Показники фінансової стійкості підприємства відображають частку власного капіталу в загальній сумі фінансових засобів. Узагальнений показник фінансової стійкості підприємства займає вагоме значення серед інших показників фінансового стану підприємства, адже він відображає інтенсивність використання позикових засобів, рівень довгострокової стійкості підприємства без позикових засобів та ступінь залежності підприємства від короткострокових зобов'язань. Показники ділової активності підприємства дозволяють зробити висновки про ефективність основної діяльності підприємства, що характеризується швидкістю обертання фінансових ресурсів підприємства. Показники рентабельності підприємства характеризують фінансові результати і ефективність діяльності підприємства в цілому.

Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства здійснюється за допомогою системи економічних категорій, якими він визначається. Дані показники є самостійними і водночас тісно взаємопов'язаними, що доповнюють один одного і можуть використовуватись як комплексно, так і кожен зокрема зовнішніми і внутрішніми інвесторами, кредиторами, діловими партнерами, управлінцями тощо [5]. Для аналізу фінансового стану підприємства використано фінансову звітність ПАТ «Харківський плитковий завод» за період 2016 — 2017 рр. Коефіцієнтний аналіз підприємства наведений в таблиці 1.

Таблиця 1. — Коефіцієнтний аналіз підприємства

Найменування показника	Оцінка показника		2016 рік	2017 рік	Відхилення	
	за нормативним значенням	за динамікою			Абсолютне	Відносне
1. Коефіцієнт автономії (концентрації власного капіталу)	>0,5	збільшення	0,55	0,57	0,02	3,64
2. Маневреність робочого капіталу	за планом	за планом	0,32	0,33	0,01	3,13
3. Коефіцієнт фінансової залежності	<2,0	зменшення	1,82	1,78	-0,04	-2,20
4. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0,5	збільшення	0,65	0,63	-0,02	-3,08
5. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	<0,5	зменшення	0,45	0,43	-0,02	-4,44
6. Коефіцієнт залучених джерел у необоротних активах	<0,1	зменшення	0,64	0,58	-0,06	-9,38
7. Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	<0,5	зменшення	0,39	0,34	-0,05	-12,82
8. Коефіцієнт довгострокових зобов'язань	<0,2	норматив	0,77	0,68	-0,09	-11,69
9. Коефіцієнт поточних зобов'язань	>0,5	збільшення	0,4	0,32	-0,08	-20,00
10. Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталів	<0,5	зменшення	0,81	0,77	-0,04	-4,94

11. Коефіцієнт забезпечення власними коштами	>0,1	збільшення	0,14	0,12	-0,02	-14,29
12. Коефіцієнт фінансової стабільності	>1	збільшення	1,23	1,3	0,07	5,69
13. Коефіцієнт фінансового левериджу	<0,1	зменшення	0,63	0,53	-0,1	-15,87
14. Коефіцієнт забезпечення запасів робочим капіталом	>0,2	збільшення	3,05	3,02	-0,03	-0,98
15. Коефіцієнт страхування бізнесу	>0,1	збільшення	0	0	0	0,00
16. Коефіцієнт страхування статутного капіталу	за планом	за планом	0	0	0	0,00
17. Коефіцієнт страхування власного капіталу	>0,1	збільшення	0	0	0	0,00
18. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів робочим капіталом	за планом	збільшення	0,78	0,72	-0,06	-7,69
19. Коефіцієнт покриття	>1	збільшення	4,5	3,6	-0,9	-20,00
20. Частка оборотних активів у загальній сумі активів	за планом	за планом	0,46	0,49	0,03	6,52
21. Чистий оборотний капітал	>0	збільшення	453691	527981	74290	16,37

Коефіцієнт маневреності власного капіталу дозволяє визначити частку власного капіталу, що спрямована на фінансування оборотних активів. Додатне значення свідчить про достатність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних активів та частини оборотних. Позитивною динамікою є збільшення показника, а нормативним значенням — 0,1 та вище [6]. Коефіцієнт маневреності власного капіталу відповідає нормативному значенню, що говорить про збільшення частини власного капіталу, яка використовується для фінансування поточної діяльності. Коефіцієнт маневреності у 2017 році зменшився відносно 2016 року на 0,02 одиниці або на 3,08%.

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу вказує на рівень левериджу компанії. Леверидж означає використання фінансових

інструментів або позикового капіталу з метою підвищення потенційної рентабельності інвестицій. У підприємства, в якого сума позикового капіталу є значно вищою власного, рівень левериджу високий. У свою чергу, таке явище свідчить про високий рівень фінансових ризиків [7]. Варто зауважити, що залучення позикового капіталу дозволяє забезпечити ріст підприємству. Тому значна частина підприємств стабільно працює в умовах використання позикових коштів. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу у 2016 році становив 0,45, а в 2017 — 0,43. Цей показник відповідає своєму нормативному значенню.

Коефіцієнт довгострокових зобов'язань визначає частину довгострокових зобов'язань в загальній сумі джерел формування. У 2016 році цей показник становив 0,77, а в 2017 — 0,68. Показник не відповідає нормативному значенню. Коефіцієнт поточних зобов'язань у 2016 році становив 0,4, а в 2017 році — 0,3. Коефіцієнт поточних зобов'язань визначає частину поточних зобов'язань в загальній сумі джерел формування.

Коефіцієнт забезпечення власними коштами є індикатором здатності компанії фінансувати оборотний капітал за рахунок власних оборотних коштів. Коефіцієнт забезпечення власними коштами в 2016 році становив 0,14, а в 2017 році зменшився і становив 0,12. Загалом коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами відповідає нормативному значенню.

Коефіцієнт фінансової стабільності який говорить про здатність підприємства відповідати за своїми зобов'язаннями в середньо- і довгостроковій перспективі. Значення показника вказує на те, скільки гривень власного капіталу припадає на кожну гривню зобов'язань компанії. У 2016 році коефіцієнт фінансової стабільності становив 1,23, а в 2017 — 1,3. Коефіцієнт фінансової стабільності на даному підприємстві відповідає нормативному значенню.

Фінансовий леверидж характеризує використання компаніями позикових коштів, що впливає на зміну коефіцієнта рентабельності власного

капіталу. Іншими словами, фінансовий леверидж — це об'єктивний фактор, який виникає із появою позичених засобів у капіталі компанії, і дозволяє отримувати додатковий прибуток на власний капітал [7]. Коефіцієнт фінансового левериджу в 2016 році становив 0,63, а в 2017 — 0,53. За нормативом коефіцієнт повинен зменшуватися, і на даному підприємстві коефіцієнт зменшується.

Коефіцієнт забезпечення запасів робочим капіталом характеризує рівень покриття матеріальних оборотних активів. У 2016 році коефіцієнт забезпечення запасів робочим капіталом становив 3,05, а в 2017 році — 3,02, що відповідає нормативному значенню.

Коефіцієнт забезпечення оборотних активів робочим капіталом характеризує питому вагу вільних оборотних активів підприємства. У 2016 році коефіцієнт забезпечення оборотних активів робочим капіталом становив 0,78, а в 2017 році коефіцієнт зменшився до 0,72. Що призводить до зменшення вільних оборотних активів підприємства.

Коефіцієнт покриття показує достатність оборотних активів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань. Він показує, у скільки разів оборотні активи перевищують поточні зобов'язання. Це дозволяє оцінити можливість розрахунку підприємства за своїми боргами терміном погашення до одного року на протязі року або одного виробничого циклу. Цей коефіцієнт відноситься до показників ліквідності. У 2016 році він становив 4,5, а в 2017 році зменшився до 3,6. Загалом коефіцієнт відповідає нормативному значенню, але потрібно щоб цей показник збільшувався, а не зменшувався.

Частка оборотних активів в загальній сумі активів протягом 2016 — 2017 років збільшується з 0,46 до 0,49.

Чистий оборотний капітал у 2016 році становив 453619 грн, а в 2017 році — 527918 грн. Даний показник характеризує величину оборотного капіталу, вільного від короткострокових (поточних) фінансових зобов'язань, а саме ту частку обігових коштів, що профінансована із довгострокових джерел і яку

не потрібно використовувати для погашення поточного боргу. Додатна величина цього показника означає, що підприємство спроможне оплатити за рахунок оборотних активів свої короткострокові фінансові зобов'язання; від'ємне значення — навпаки, що такої можливості підприємство не має [8].

Показники рентабельності повніше, ніж прибуток, характеризують результати господарювання, тому що їхня величина відображає співвідношення ефекту з вкладеним капіталом або спожитими ресурсами. Їх використовують для оцінювання діяльності підприємства і як інструмент в інвестиційній політиці та ціноутворенні [2]. Показники рентабельності підприємства наведені в таблиці 2.

Таблиця 2. — Показники рентабельності підприємства

№	Назва показника	Призначення	2016 рік	2017 рік	Відхилення	
					Абсолютне	Відносне
1.	Рентабельність активів	чистий прибуток / середньорічна вартість усіх активів	0,13	0,12	-0,01	-7,69
2.	Рентабельність власного капіталу	чистий прибуток/ до середньорічна вартість власного капіталу	0,23	0,17	-0,06	-26,09
3.	Рентабельність продажу	відношення валовий прибуток/ чиста виручка від продажу продукції	0,33	0,32	-0,01	-3,03
4.	Рентабельність продукції	валовий прибуток від продажу / собівартість продукції	1	1	0	0,00
5.	Чиста рентабельність підприємства	Розраховується як відношення чистий прибуток / середньорічна вартість майна підприємства	0,13	0,09	-0,04	-30,77

Рентабельність активів показує скільки прибутку припадає на 1 грн. активів, характеризує ефективність управління активами підприємства. У 2016 році рентабельність активів становила 0,13, а в 2017 році рентабельність активів зменшилася до 0,12. Рентабельність власного капіталу показує величину одержаного прибутку в розрахунку на 1 гривню капіталу власників.

Рентабельність власного капіталу в 2016 році становила 0,23, а в 2017 році цей показник зменшився до 0,17. Рентабельність продажу характеризує

розмір прибутку, що надходить на підприємство з кожної гривні від продажу продукції. В 2016 році цей показник становив 0,33, а в 2017 році — 0,32. Рентабельність продукції показує скільки прибутку отримало підприємство в розрахунку на 1 гривню понесених витрат. У 2016 і в 2017 роках цей показник був однаковий і становить 1. Чиста рентабельність підприємства в 2016 році становила 0,13, а в 2017 році цей показник зменшився до 0,09.

Провівши коефіцієнтний аналіз і розрахувавши показники рентабельності на прикладі одного з підприємств України, можна сказати, що підприємство фінансово стійке, але деякі показники не відповідають нормативному значенню і все ж таки треба покращувати фінансові показники і шукати шляхи для покращення фінансового стану підприємств.

Для покращення фінансового стану підприємства потрібно основні напрямки, які позитивно вплинуть і підвищать фінансовий стан підприємства. В першу чергу для підвищення фінансового стану підприємств України потрібно знайти відповідне співвідношення власного і позикового капіталу, що змогло б зробити мінімальний фінансовий ризик за максимальної рентабельності власного капіталу. Оптимізація ліквідності підприємства реалізується за допомогою оперативного механізму фінансової стабілізації — системи заходів, спрямованих, з одного боку, на зменшення фінансових зобов'язань, а з іншого, на збільшення грошових активів, що забезпечують ці зобов'язання [4].

Задля просування власної продукції потрібно звернути увагу на таку галузь як маркетинг. В умовах конкурентності це дуже актуальний варіант для напрямку збуту продукції підприємства. Провести інформаційну рекламу щодо продукції, яка виробляється на підприємстві, можливо зробити гасло, яке буде провокувати потенційних покупців зацікавитися цією продукцією і купити її.

Також для покращення фінансового становища виробники товарів повинні реалізовувати всю продукцію, яка давно уже стоїть на складі. Для збільшення ринку збуту підприємства зробити пункти роздрібної торгівлі або

підписати додаткові договори з власниками таких пунктів. Цей варіант призведе до збільшення прибутку і до збільшення оборотності капіталу. Звісно цей варіант не вирішить фінансових проблем, але завдяки йому можна скоротити терміни реалізації продукції і прискорити розрахунки з кредиторами.

Ще одним шляхом покращення фінансового стану підприємства є збільшення грошових коштів на підприємстві, що призведе до збільшення коефіцієнту абсолютної ліквідності. Це дає змогу підприємству брати короткострокові і довгострокові позики в банку для фінансування поточної діяльності, які видаються лише платоспроможним підприємствам, які мають показник абсолютної ліквідності який відповідає нормативному значенню. Щоб збільшити грошові кошти на підприємстві можливий такий варіант, щоб продати виробничі і невиробничі, які вже не потрібні підприємству або ж здати їх в оренду.

Наступним напрямком покращення фінансового стану підприємства може стати виробництво і розробка нових видів продукції, яка зацікавить споживачів, а також отримання ліцензій на виробництво «ходових» товарів, що дасть змогу стабілізувати і покращити фінансовий стан підприємства. Слід відмітити, що фінансовий стан підприємства не може бути стійким, якщо воно не отримує прибутку у розмірах, що забезпечують необхідний приріст фінансових ресурсів, спрямованих на зміцнення матеріально-технічної бази підприємства та їх соціальної сфери. Пошук резервів, які можуть бути використані для покращення фінансового стану підприємства, проводиться шляхом ґрунтовного аналізу всіх складових його діяльності [1].

Шляхи щодо підтримки фінансового стану на високому рівні повинні передбачати:

- постійний моніторинг зовнішнього і внутрішнього станів підприємства;

- проведення заходів із зниження зовнішньої вразливості підприємства;
- розробити плани і здійснити попередні заходи щодо виникнення проблемних ситуацій і їхнього забезпечення;
- впровадити плани практичних заходів при виникненні кризової ситуації, прийняття ризикових і нестандартних рішень;
- проводити контроль за діями всіх учасників процесу і за виконанням заходів та їхніми результатами.

Задля підвищення прибутку на підприємстві потрібні такі заходи.

Планування. Якщо план із прибутку складено на належному рівні, професійно, грамотно, підприємство має змогу правильно визначити обсяг платежів у державний бюджет і суму прибутку, що залишається в його розпорядженні з метою створення фінансової бази для розвитку діяльності, необхідних витрат на розвиток соціальної сфери, матеріальне заохочення праці.

Підтримка високої якості продукції (товарів, робіт, послуг). Величина прибутку в основному залежить від попиту.

Пошук резервів зростання. Постійний пошук невикористаних можливостей збільшення прибутку, що забезпечуватиме його зростання.

Підтримка ділової репутації. Одержувати додатковий прибуток і підвищити рентабельність підприємству дозволяє висока ділова репутація. Вчасне розрахування з постачальниками, якість та швидкість наданих товарів і послуг, прийнятна ціна — основні її показники.

Висновки. Фінансовий стан підприємства — комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів. Фінансовий стан характеризує забезпеченість власними оборотними коштами, оптимальне співвідношення запасів товарно-матеріальних цінностей з потребами

виробництва, своєчасне проведення розрахункових операцій, платоспроможність.

Основними завданнями аналізу фінансового стану підприємств можна назвати такі:

- проведення дослідження фінансової стійкості підприємства;
- проведення дослідження щодо ефективності використання майна(капіталу) підприємства;
- дослідження щодо забезпечення підприємства власними оборотними коштами;
- дослідження рентабельності підприємства;
- визначення щодо ефективного використання фінансових ресурсів підприємства;
- проведення об'єктивної оцінки динаміки та стану ліквідності, фінансової стійкості та платоспроможності підприємства;
- загальна оцінка становища підприємства на фінансовому ринку та кількісна оцінка його конкурентноспроможності.

Аналіз фінансового стану підприємства оцінюється не через один показник, а лише за допомогою системи показників, які з усіх сторін оцінюють стан підприємства. Умовно цю систему показників можна поділити на 5 видів:

- показники майнового стану підприємства;
- показники ліквідності і платоспроможності підприємства;
- показники фінансової стійкості підприємства;
- показники ділової активності підприємства;
- показники рентабельності підприємства.

Шляхами щодо підвищення фінансового стану підприємств України є:

- своєчасне подання менеджерам підприємств достовірно точних даних про реальний стан підприємства;
- знайти відповідне співвідношення власного і позикового капіталу, що змогло б зробити мінімальний фінансовий ризик за максимальної рентабельності власного капіталу;

- провести інформаційну рекламу щодо продукції, яка виробляється на підприємстві;
- збільшення ринку збуту підприємства;
- збільшення грошових коштів на підприємстві, що призведе до збільшення коефіцієнту абсолютної ліквідності;
- виробництво і розробка нових видів продукції, яка зацікавить споживачів, а також отримання ліцензій на виробництво «ходових» товарів, що дасть змогу стабілізувати і покращити фінансовий стан підприємства;
- проведення заходів із зниження зовнішньої вразливості підприємства;
- розробити плани і здійснити попередні заходи щодо можливого виникнення проблемних ситуацій та забезпечення їхнього виконання;
- впровадити плани практичних заходів при виникненні кризової ситуації, прийняття ризикових і нестандартних рішень;
- проводити контроль за діями учасників процесу, за виконанням заходів та їхніми результатами.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Аверіна М.Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 9. С. 92-100.
2. Безбородова Т.В. Сутність та необхідність аналізу фінансового стану. *Економіка. Управління. Інновації*. 2014. № 1(11). С. 1-7.
3. Гриценко Л.Л., Дейнека О.В., Боярко І.М. Фінанси підприємств [Електронний ресурс] : практикум / Українська академія банківської справи НБУ. Суми, 2014. URL: http://banking.uabs.sumdu.edu.ua/images/department/banking/discip/fp/np_fp.pdf (дата звернення: 24.02.2019).
4. Петренко В.С. Оцінка та шляхи покращення фінансового стану підприємства. *International scientific journal*. 2015. № 8. С. 139-142. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2015_8_34 (дата звернення: 24.02.2019).

5. Мосьондз О.Б. Аналіз фінансового стану підприємства: сутність і необхідність. *Ефективна економіка*. 2012. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1016> (дата звернення: 24.02.2019).

6. Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 504 с. URL: http://dl.khadi.kharkov.ua/pluginfile.php/41010/mod_resource/content/1/Непочатенко%20О.О.%20Фнанси%20пдпримств%20%282013%29.pdf (дата звернення: 24.02.2019).

7. Сініцин О.О. Фінансовий леверидж в управлінні структурою капіталу. *Ефективна економіка*. 2014. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3334> (дата звернення: 24.02.2019).

8. Чинник С. Чистий оборотний капітал в управлінні ліквідністю підприємства. *Науковий клуб «SOPHUS»* : веб-сайт. URL: http://sophus.at.ua/publ/2016_12_14_kampodilsk/sekcija_section_7_2016_12_14/chistij_oborotnij_kapital_v_upravlinni_likvidnistju_pidpriemstva/140-1-0-2236 (дата звернення: 24.02.2019).

REFERENCES:

1. Averina M.Iu. (2012) Analiz ta otsinka finansovoho stanu pidpriemstva: shliakhy pokrashchennia [Analysis and evaluation of the financial condition of the enterprise: ways of improvement]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 9, pp. 92-100.

2. Bezborodova T.V. (2014) Sutnist ta neobkhidnist analizu finansovoho stanu [Essence and necessity of analysis of financial condition]. *Ekonomika. Upravlinnia. Innovatsii*, no. 1(11), pp. 1-7.

3. Hrytsenko L.L., Deineka O.V., Boiarko I.M. (2014) *Finansy pidpriemstv* [Business Finance]. Sumy: Ukrainska akademiia bankivskoi spravy NBU. (in Ukrainian). Available at: http://banking.uabs.sumdu.edu.ua/images/departament/banking/discip/fp/np_fp.pdf (accessed 24 February 2019).

4. Petrenko V.S., Kvasova O.P. (2015) Otsinka ta shliakhy pokrashchennia finansovoho stanu pidpriemstva [Estimation and ways to improve the financial condition of the enterprise]. *International scientific journal*, no. 8, pp. 139–142. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2015_8_34 (accessed 24 February 2019).
5. Mosondz O.B. (2012) Analiz finansovoho stanu pidpriemstva: sutnist i neobkhidnist [Analysis of the financial condition of the enterprise: the essence and necessity]. *Efektivna ekonomika* (electronic journal), no. 3. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1016> (accessed 24 February 2019).
6. Nepochatenko O.O., Melnychuk N.Iu. (2013) *Finansy pidpriemstv* [Business Finance]. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury. (in Ukrainian). Available at: http://dl.khadi.kharkov.ua/pluginfile.php/41010/mod_resource/content/1/Непочатенко%20О.О.%20Фінанси%20підприємств%20%282013%29.pdf (accessed 24 February 2019).
7. Sinitsyn O.O. (2014) Finansovyi leverydzh v upravlinni strukturoiu kapitalu [Financial leverage in the management of the capital structure]. *Efektivna ekonomika* (electronic journal), no. 9. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3334> (accessed 24 February 2019) (accessed 24 February 2019).
8. Chynnyk S. (2016) Chystyi oborotnyi kapital v upravlinni likvidnistiu pidpriemstva [Net working capital in the management of liquidity of the enterprise]. *Naukovyi klub «SOPHUS»* Kamyanets-Podilsky: Podilsky State Agrarian and Technical University. (in Ukrainian). Available at: http://sophus.at.ua/publ/2016_12_14_kampodilsk/sekcija_section_7_2016_12_14/chistij_oborotnij_kapital_v_upravlinni_likvidnistju_pidpriemstva/140-1-0-2236 (accessed 24 February 2019).

Valiukh Alina

Student of Group Φ-61/1,

Sumy State University

Zaitsev Oleksander

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Finance and Credit,

Sumy State University

ANALYSIS AND DIRECTIONS FOR IMPROVEMENT OF THE FINANCIAL STATE ENTERPRISES OF UKRAINE

The purpose of the article. The analysis of the financial condition of enterprises plays an important role in ensuring effective management of enterprises. Enterprises need to look for ways to improve their performance, find new ideas to overcome their shortcomings and market challenges. The purpose of the article is to conduct an analysis of the financial situation at one of the enterprises of Ukraine, search of the main directions for improvement of the financial state of the enterprise and increase of indicators of the financial state of the enterprise. The object of research for this article is the results of the financial activity of the joint-stock company "Kharkiv tile factory".

Methodology. The analysis of the financial condition of an enterprise is evaluated not by one indicator, but only by means of a system of indicators that assess the state of the enterprise from all sides. Conditionally, this system of indicators can be divided into 5 types:

- indicators of the property status of the enterprise;
- indicators of liquidity and solvency of the enterprise;
- indicators of financial sustainability of the enterprise;
- indicators of business activity of the enterprise;
- indicators of profitability of the enterprise.

Results. Ways to maintain a high financial standing should include:

- permanent monitoring of the external and internal conditions of the enterprise;
- taking measures to reduce the external vulnerability of the enterprise;
- to develop plans and take preliminary measures on occurrence of problem situations and their provision;
- to implement plans of practical measures in the event of a crisis situation, the adoption of risky and non-standard decisions;
- to monitor the actions of all participants in the process and the implementation of activities and their results.

Practical implications. In order to increase profits at the enterprise, such measures are needed. 1. Planning. If the profit plan is drawn up at an appropriate level, professionally and competently, the enterprise is able to correctly determine the amount of payments to the state budget and the amount of profit remaining at its disposal in order to create a financial base for development activities. 2. Support for high quality of products (goods, works, services). The amount of profit is largely dependent on demand. 3. Search for growth reserves. A constant search for unused opportunities to increase profits, which will ensure its growth. 4. Business reputation support. Gaining extra profit and increasing profitability of an enterprise allows a high business reputation. Timely calculation with suppliers, quality and speed of goods and services provided, reasonable price is its main indicators.

Value/originality. The ways to improve the financial condition of Ukrainian enterprises are:

- timely submission to the company's managers of reliable data on the actual state of the enterprise;
- to find the appropriate ratio of own and borrowed capital that would be able to make a minimum financial risk for maximum profitability of own capital;
- increase of the company's sales market;
- increase of money in the enterprise.

Бібліографічний опис: Валюх А.В., Зайцев О.В. Аналіз та напрями покращення фінансового стану підприємств України [Електронний ресурс] / А.В. Валюх, О.В. Зайцев // Інфраструктура ринку. — 2019. — № 28. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.market-infr.od.ua/uk/28-2019>